

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců JUDr. Pavla Molka a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **J. G.,** proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí,** se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 23. 5. 2018, č. j. 48 Ad 25/2017 - 63,

takto:

I. Návrh žalobce na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti **se zamítá**.

II. Kasační stížnost **se zamítá.**

III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Úřad práce České republiky – krajská pobočka v Příbrami (dále „správní orgán I. stupně“) žalobci rozhodnutím ze dne 8. 8. 2016, č. j. 17362/2016/NYM, nepřiznal dávku mimořádné okamžité pomoci z důvodu vážné újmy na zdraví podle § 2 odst. 3 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi. Odvolání proti tomuto rozhodnutí žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 6. 6. 2017, č. j. MPSV-2017/119673-912. Rozhodnutím ze dne 27. 1. 2017, č. j. 1895/2017/NYM, nepřiznal správní orgán I. stupně žalobci příspěvek na živobytí; žalovaný zamítl odvolání proti tomuto rozhodnutí rozhodnutím ze dne 17. 5. 2017, č. j. MPSV-2017/105963-912.

II.

[2] Proti oběma rozhodnutím žalovaného podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Praze, který žaloby na žádost žalobce později spojil ke společnému projednání. Spolu s žalobami podal žalobce návrhy na ustanovení právního zástupce pro řízení o žalobě, které krajský soud pro nesplnění podmínky nezbytné potřeby k ochraně práv (§ 35 odst. 9 s. ř. s.) zamítl usnesením ze dne 9. 8. 2017, č. j. 48 Ad 25/2017 - 17 (kasační stížnost proti usnesení byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2017, č. j. 1 As 312/2017 - 12), a usnesením ze dne 18. 8. 2017, č. j. 48 Ad 27/2017 - 17 (kasační stížnost proti usnesení byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 10. 2017, č. j. 10 As 274/2017 - 17).

[3] Žalobce následně podáním z 26. 3. 2018 opětovně podal návrh na ustanovení zástupce z řad advokátů, který krajský soud v záhlaví uvedeným usnesením ze dne 23. 5. 2018 odmítl. Uvedl, že podle § 55 odst. 2 s. ř. s. je vázán svými rozhodnutími o předchozích návrzích a o novém návrhu by mohl rozhodnout pouze tehdy, pokud by se změnily poměry, z nichž soud vycházel v předchozích rozhodnutích. Nedojde-li k takové změně, nový návrh nelze projednat z důvodu existence překážky věci pravomocně rozhodnuté. Krajský soud v předchozích rozhodnutích nezpochybnil, že žalobcovy majetkové poměry odůvodňují osvobození od soudních poplatků, návrhy však zamítl s tím, že zastoupení v dané věci není nezbytně třeba k ochraně práv žalobce, s čímž se ztotožnil i Nejvyšší správní soud. Ve vztahu k této otázce přitom stěžovatel v novém návrhu nic neuvedl a popsal pouze svou zhoršující se majetkovou situaci. Protože se tedy nejednalo o skutečnosti představující změnu poměrů po právní moci předchozích rozhodnutí, krajský soud návrh odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

III.

[4] Proti usnesení krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost. V ní namítl, že krajský soud napadeným usnesením porušil řadu ustanovení Ústavy České republiky, Listiny základních práv a svobod a Listiny základních práv Evropské unie a že napadené rozhodnutí představuje „*úmyslný výsměch soudce správního soudu žalobci, ale i* [...] *výsměch společenskému zřízení v České republice i právnímu státu, založenému na úctě k lidským právům*“. Závěrem dodal, že napadená rozhodnutí správních orgánů naplňují znaky trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby, a požádal o ustanovení advokáta pro řízení o kasační stížnosti a o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

IV.

[5] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že ačkoliv stěžovatel požádal o ustanovení právního zástupce pro řízení o kasační stížnosti, v souladu se závěry usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19, publ. pod č. 3271/2015 Sb. NSS, není podání kasační stížnosti proti usnesení o neustanovení právního zástupce spojeno s poplatkovou povinností ani s povinným zastoupením advokátem. K ustanovení právního zástupce stěžovateli by tak bylo na místě přistoupit pouze tehdy, bylo-li by to nezbytně třeba k ochraně jeho práv (§ 35 odst. 9 s. ř. s.). V projednávaném případě nicméně nejde o právně natolik složitou věc, aby bylo nutné požadovaného zástupce pro řízení o kasační stížnosti ustanovovat; stěžovatel ostatně o ustanovení právního zástupce požádal toliko s odkazem na povinnost zakotvenou v § 105 odst. 2

s. ř. s., která se však na toto řízení nevztahuje (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 8. 2015, č. j. 5 As 123/2015 - 14, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2017, č. j. 7 As 108/2017 - 30). Nejvyšší správní soud proto žalobcův návrh prvním výrokem zamítl.

[6] Nejvyšší správní soud dále posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Krajský soud stěžovatelův návrh na ustanovení zástupce odmítl proto, že se jednalo o opakovanou žádost a ve vztahu k podmínce nezbytné potřeby k ochraně práv stěžovatele nedošlo k podstatné změně poměrů. Proti tomuto závěru stěžovatel brojí pouze obecnými odkazy na ustanovení vnitrostátních a unijních ústavních a lidskoprávních dokumentů, aniž by konkrétně uvedl, v čem krajský soud pochybil, a tedy v čem se jeho poměry změnily natolik, aby taková změna odůvodňovala odlišné rozhodnutí o návrhu. Nejvyšší správní soud proto považuje za nutné poukázat na to, že podle judikatury odpovídá míře obecnosti námitky také míra obecnosti jejího vypořádání soudem, neboť soud není oprávněn domýšlet za stěžovatele argumenty (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2017, č. j. 7 As 208/2017 - 20, a judikaturu tam citovanou). Nejvyšší správní soud proto pouze obecně konstatuje, že stěžovatelem obecně namítaný rozpor s ústavními a lidskoprávními dokumenty nespatřuje.

[9] Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu jsou soudy povinny rozhodnout o opakované žádosti o osvobození od soudních poplatků či o návrzích na ustanovení zástupce v rámci jednoho řízení pouze tehdy, obsahuje-li žádost či návrh nové, dříve neuplatněné skutečnosti, svědčící např. o změně poměrů účastníka (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2008, č. j. 4 Ans 5/2008 - 65, nebo ze dne 16. 12. 2015, č. j. 8 As 145/2015 - 12). Tento závěr byl potvrzen také judikaturou Ústavního soudu (srov. nález ze dne 20. 1. 2010, sp. zn. I. ÚS 1439/09). Napadené usnesení krajského soudu je přitom zcela v souladu s touto judikaturou. Úkolem krajského soudu bylo totiž pouze posoudit otázku, zda u stěžovatele došlo ke změně poměrů ve vztahu k podmínce nezbytnosti ustanovení zástupce k ochraně práv podle § 35 odst. 9 s. ř. s. Závěru krajského soudu, že k takové změně nedošlo, přitom nelze nic vytknout, neboť stěžovatel v opakovaném návrhu na ustanovení právního zástupce nic takového ani netvrdil, ostatně stejně jako v nyní projednávané kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud na závěr podotýká, že podle citované judikatury krajský soud v takovém případě neměl dokonce ani povinnost o návrhu stěžovatele rozhodnout.

[10] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[11] Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože o tomto mimořádném opravném prostředku bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a učinění dalších nezbytných úkonů nutných pro rozhodnutí.

[12] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. července 2018

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu